

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: A. J. Š.
bytem X
zastoupený zmocněnkyní D. Š.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě na přezkum rozhodnutí ze dne 12. 5. 2022, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2022, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí, citovaného v záhlaví, kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 3. 1. 2022, č. j. X, jímž přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, protože pokles jeho pracovní schopnosti činil 40 %.
2. **Žalobce v žalobě** namítl nedostatečné posouzení zdravotního stavu. Vadou řízení bylo, že posudkoví lékaři v obou stupních řízení neprovedli vyšetření žalobce. Odůvodnění posudkových závěrů je formální. Žalovaná rezignovala na svou povinnost dostatečně určit míru zdravotního postižení žalobce a pokles jeho pracovní schopnosti. Žalobce si je vědom, že posudkový lékař nemusí vždy nutně provést zjišťovací lékařskou prohlídku pro účely posouzení žádostí o invalidní důchod. V případě žalobce a jeho postižení však mělo

dojít k osobnímu vyšetření, bez kterého nebylo možné učinit objektivní závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce.

3. Posudky o invaliditě neobstojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Žalovaná se nevypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, a to především s těmi, které žalobce v průběhu řízení namítal. Žalovaná se nevyjádřila ke zdravotním obtížím, které žalobce v průběhu správního řízení tvrdil a které negativně ovlivňují jeho pracovní schopnost. Žalobce má dětskou mozkovou obrnu s progredující spastickou kvadruparézou, s prevalencí vpravo, se zkratem pravé dolní končetiny, frustní asymetrií a dysartrií a opožděný vývoj hrubé motoriky při podílu perinatálních rizik. Žalobce má od raného dětství problémy se stabilitou a při chůzi ho musí někdo podpírat. Žalobce často při chůzi spadne na zem. Při chůzi do schodů se musí přidržovat oběma rukama; není schopen při chůzi něco nést v ruce. Tím se posuzující orgány nezabývaly. Posudky v obou stupních správního řízení nezohledňují všechny potíže žalobce a jeho celkový zdravotní stav. Proto objektivně neurčily míru poklesu pracovní schopnosti.
4. Žalobce vzhledem k nízkému věku dosud žádnou výdělečnou činnost nevykonával a věnoval se přípravě na budoucí povolání ve studijním oboru informatika. Vzhledem k tomu, že žalovaná posuzovala jeho pracovní schopnost vůbec poprvé, měla trvat na osobním vyšetření, aby si učinila objektivní názor o skutečném zdravotním stavu žalobce a o jeho pracovních schopnostech. Pokud žalobce studuje obor informatika, neznamená to automaticky, že bude bez větších omezení schopen v tomto oboru vykonávat svou profesi. Žalovaná se v lékařském posudku zabývala profesní orientací jen velmi stručně. V podstatě se omezila jen na jednu stručnou zmínku, že pracovním zařazením žalobce je studium informatiky. Nikde však neupřesňuje konkrétní úlevy nebo režimová opatření, které by mělo toto pracovní zařazení zahrnovat. Podle žalobce je jeho zdravotní postižení závažnější, než jak ho hodnotila žalovaná a jeho zdravotní stav odůvodňuje přiznání invalidity minimálně druhého stupně.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí a navrhla jako důkaz posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“ nebo „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).
6. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 12. 5. 2022.
7. **Žalovaná v napadeném rozhodnutí** jako rozhodující zdravotní postižení žalobce označila v souladu s posudkem svého posudkového lékaře postižení podle kapitoly VI položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále je „vyhláška o posuzování invalidity“). Posudkový lékař stanovil pro toto postižení míru poklesu pracovní schopnosti o 40 %, tj. na spodní hranici rozmezí 40 – 60 %. Důvodem byl funkční nález, nepřítomnost jiného posudkově významnějšího zdravotního postižení a zohlednění studijního oboru informatika. Posudkový lékař určil vznik invalidity ke dni 23. 9. 2021.

8. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byla dětská mozková obrna s progredující spastickou kvadruparézou, s prevalencí vpravo, se zkratem pravé dolní končetiny, objektivně popisované 2 až 5 cm, s frustním paleocerebelárním syndromem, frustní asymetrií s dysartrií a opožděný vývoj hrubé motoriky při podílu perinatálních a prenatalních rizik. Jde o středně těžké funkční postižení. Postižení neodpovídá funkčně jiné položce přílohy citované vyhlášky, protože se nejedná o těžké funkční postižení s těžkou motorickou, senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkcí s omezením většiny denních aktivit. Horní hranici procentního rozmezí posudkový lékař žalované nenavýšil, protože příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce není více zdravotních postižení, v jejichž důsledku je pokles pracovní schopnosti vyšší než stanovená hranice pro dané postižení, a protože nepříznivý zdravotní stav žalobce nemá takový vliv na jeho schopnosti využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a pracovní rekvalifikaci, že pokles pracovní schopnosti žalobce by byl vyšší než stanovená procentní míra poklesu pracovní schopnosti. Zdravotní stav žalobce je chronický, bez předpokladu jeho posudkově významnějšího zlepšení, a proto považoval posudkový lékař stanovení kontrolní lékařské prohlídky za bezpředmětné. Žalobce je schopen vhodného pracovního zařazení s omezením fyzicky náročnější práce a práce se zvýšenými nároky na dolní a horní končetiny.
9. Soud vyžádal podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. k důkazu posudek PK MPSV v Ostravě.
10. **Posudková komise MPSV v Ostravě v posudku ze dne 1. 12. 2022** dospěla k závěru, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni, a to od 23. 9. 2021 (datum neurologického vyšetření). Posudková komise stanovila kontrolní prohlídku za tři roky. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl centrální kvadruspastický syndrom s pravostrannou prevalencí a mozečkovou symptomatologií na bázi raného poškození mozku. Postižení žalobce odpovídá kapitole VI položce 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a poklesu pracovní schopnosti o 50 %. Posudková komise stanovila střední hodnotu stanoveného procentního rozmezí poklesu pracovní schopnosti s přihlédnutím ke kvadrupostižení s významným omezením samostatné chůze. Jedná se o odlišné posouzení oproti posudkům lékařů ve správním řízení. Posudková komise po objektivizaci stavu došla k závěru, že omezení k práci je významnější. Jedná se o funkční postižení motoriky středně těžké, s řečovým postižením lehkým, bez postižení smyslů, některé denní aktivity jsou výrazně omezeny, zejména mobilita. Posudková komise žalobce při svém jednání vyšetřila příslušící odbornou lékařkou – neuroložkou. Žalobce při jednání uvedl, že má předepsané dvě francouzské hole a nosí brýle na dálku. Vyšetření neuroložky potvrdilo popis zdravotního stavu výše. Žalobce má prsty ve flekčním držení, iritační pyramidové jevy pozitivní, oslabenou svalovou sílu stisku horší jemnou motoriku. Hypogeneze vpravo, taxie cílená, vpravo dysdiadochokinéza. Bez poruchy cití, klouby volné. Úchopová schopnost pravé ruky je výrazně snížena. V testu Mingazzini nestabilita. Hlezno vpravo v nulové poloze, protáhnout nelze. Ve stoji skolióza, asymetrie pánve, páteř nebolestivá. Žalobce ujde bez opory jen velmi krátkou vzdálenost, jinak využívá opory jiné osoby. Žalobce není schopen práce fyzicky ani středně náročné, vestoje a chůzi, s přenášením břemen. Žalobce byl schopen pouze práce vsedě, fyzicky nenáročná, bez nároku na jemnou motoriku a úchopovou schopnost a výhledově bude schopen práce s využitím kvalifikace informatika, zatím studuje.

11. Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Posudkové komise jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti a vyslovovat posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Hlavním obsahem činnosti posudkového orgánu je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž především posouzení invalidity závisí.
13. Soud učinil skutková zjištění z výše citovaných důkazů, zejména posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 1. 12. 2022, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.
14. Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). V tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Ostravě dne 1. 12. 2022. Krajský soud nezpochybnil závěr posudku Posudkové komise MPSV v Ostravě pro jeho přesvědčivý, vyčerpávající a jednoznačný odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. Při jednání soudu proti posudku zástupkyně žalobce ani zástupce žalované nevznikli žádné věcné námitky a nenavrhovali další dokazování.
15. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZDP“) *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
16. Podle § 39 odst. 2 ZDP *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
17. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
18. Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky *za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
19. Jestliže u žalobce bylo prokázáno, že pokles pracovní schopnosti žalobce činil 50 %, je nutno žalobce trvale považovat za invalidního ve druhém stupni, jak je uvedeno v posudku PK MPSV v Ostravě.
20. Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný

stav věci. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž podle § 78 odst. 5 s. ř. s. bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobce byl invalidní v druhém stupni od 23. 9. 2021.

21. Úspěšný žalobce náhradu nákladů řízení nežádal a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 5. ledna 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně